

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KAVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Tel.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

A bor és a galíciaiak körül

Érdekes mozgolódást lehetett megfigyelni. A nyár elején és a tavaszon még „alkalmatlan és kellemetlen“ idegenek voltak a galíciaiak. Azt hirdette és vallotta: hirtap, parlament és közönség, hogy — ők az árdrágitók, árfelhajtók. Ki hát velük az országból. Ezt vallották különösképpen a konzervatív magyarok, tehát elsősorban — a birtokosok s így a szőlőbirtokosok is. S most ősz elején vagy mondjuk: nyár utóján, mikor megindult a bor-vásár s a Tokaj környékéről az ott garázdálkodó galíciaiakat kitiltotta, összefogta a rendőrség: felzudult, ime, a nagyképi birtokos (konzervatív és antiszemita) osztály, hogy — így, úgy — letörök a bor árát! Szóval: most jó lett volna nekik, ha itt hagyják a galíciai káftánosokat. Urak! Ez vagy komédia, vagy becsstelenség!

*

Sör se lesz

megint. Az árpára úgy ráültek bizonyos helyeken, mint régebben a paraszt a bankóira. Csudálatos ország ez a miénk! Minden héten két-három reklám-cikk jelenik meg egy-egy miniszter országmegváltó terveiről, szándékairól s mikor várja az ország, hogy — mikor lesz a tervből valami, hát vagy sirnia vagy nevetnie kell. A sör és az árpa körül is ígérk a rendet, a bizonyosságot. De egyszer csak azt veszi észre a közönség, hogy nem lesz se sör, se árpa. Balkezű emberek intézik — úgy látszik — ennek a szenvedő országnak a sorsát. Jósándéku, de szerencsétlen balkezű emberek.

NEMES KUN.

A kötelező menürendszerrel.

A vendéglői étkezést szabályozó legutóbbi rendelet hátrányai már is érezhetők, amit eléggé bizonyít a következő levél:

Tekintetes Szerkesztőség!

F. évi augusztus hó 20-iki számban megjelent: »Az ételek és italok legmagasabb ára. — Kötelező menürendszer«-ről szóló cikk nem teljes, és pedig: — mert sem az ételeknek, sem az italoknak árát nem foglalja magában. Sem pedig, hogy világosan ki lenne írva, hogy egy-egy menü, este vagy vagy délben mennyibe kerülhet. — Azután, nálunk a várban nincs oly nagy forgalom, hogy esti menü is legyen. Kötelesek vagyunk-e esti étlapot is írni? és este is menüt adni?

Kérem még, ha nekem a menürendszerhez tartozó valamely ételtem elfogyott, például a tészta vagy a főzelék, köteles vagyok-e én menüt adni.

Eppen a minap történt az eset, hogy egy ur 2—3 óra között beállott, kér egy menüt. Mondjuk neki, hogy már a tészta elfogyott, nincs menü. — Azt feleli, de muszáj lenni, mert feljelentem magukat! — Már pedig a mai nehéz liszt viszonyokban nem lehet annyit főzni tésztából, hogy ha tíz vagy husz vendéggel több vagy kevesebb jön, arra számítsunk, mert ha megmarad, meg kell ennem, de hol veszem a liszt-jegyeket?

Legjobb lenne a menüket csak leves és főzelékből feltétel, és egy másik menüt leves sülttel, szardán és pénteken pedig leves tésztából, vasárnap leves sült és tésztából alakítani és mindeniknek megfelelő árt szabni.

Nagyon fontos volna még, ha a kereskedelmi miniszter még az általános maximum árakra fordítaná figyelmét, mert bizony, ha az ember, illetve vendéglős faluról-falura megy is, mint én, a múlt héten 34 koronáért kellett vidékről a szállonát haza hozni, — nem lehet soká kibírni ezt a rendeletet.

Nagyon sajnálom, hogy éppen én vagyok az, aki legelőbb proponálom az önök cikkét, de nekem, aki mindig tettem, amit tehettem, meg kell jegyeznem, ha ez így marad, igen sokan leszünk, akik a konyhát be kell hogy csukjuk.

Kérem szépen tudatni, hogy miből álljon egy-egy menü, és milyen árt lehet ezért számítani, — vagyok köteles este menüt adni? és ha délben egy fajta étel elfogyott, ki vagyok-e téve annak, — hogy feljelentenek, és kihágás-e az?

Budapest, 1918. aug. 27.

Szives választ várva, vagyok

teljes tisztelettel
Gyulay Frigyes
I. Vár, Uri-utca 26.

Elsősorban s a feltett kérdésekre válaszolunk:

A fővárosi tanácsnak most megjelent 112,377/918—VIII. számú rendelete szerint a vendéglők, valamint a vendéglőkkel azonos elbánás alá eső éttermek, szállodák, kifőzők, penziók és minden más nyilvános jellegű étkezési helyiség déli 12 órától délután 3 óráig, este pedig 7 órától 10 óráig — a nyári időszámítás tartama alatt 6 órától 11 óráig — kötelesek terítéket kiszolgálni.

Az esti étlap kitöltése is kötelező.

A vendéglői iparosok ehhez képest fogják beosztani az ételcikkeket, de mégis előfordulhat, hogy több vendég fordul meg,

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Schwarcz Béla**
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávések és vendéglősök részére nagy étkező szalvétták és abroszok.

SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

mint a mennyire számítottak és ennélfogva egyik-másik étel idő előtt kifogy. Ez eset azonban csak kivételes lehet és ilyenkor a vendégnek is kell annyi belátással bírnia, hogy ha a tészta vagy a főzelék már elfogyott, nem ragaszkodik a terítékhez.

Nagyon helyesen említi Gyulay Frigyes fenti sorában, hogy »legjobb lenne a menüket csak leves és főzelék feltétel és egy másik menüt leves sülttel; szerdán és pénteken pedig leves tésztával; vasárnap leves, sült és tésztából alakítani.«

Ez azért volna hasznos, mert ma — sajnos — a vendéglősöket nem látják el kellő mennyiségű liszttel. Mert igazán nagyon kevés az a liszt, amit a jegyekre kapnak.

Valóban ideje már, hogy hatóságaink eleget adjanak a liszttel és zsírral jássák el a vendéglősöket, mert ha ezt elmulasztják, akkor a terítékrendszer nem fog beválni és sok vendéglős kénytelen lesz üzletét etöbbitöbb bezárni.

Az új menürendszer nyomán a székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata a következő kérvénnyel fordult az Országos Közélemezési Hivatal vezető miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Ur,

Kegyelmes Urunk!

A székesfőváros tanácsa annak idején a vendéglősöket kényszerítette, hogy a teríték (menü) rendszerű étkezést vezessék be és az ekként keletkező olcsóbb ár kárpótlásul megígérte, hogy maximális áron fog a vendéglősöknek zsírt és száraz főzelék-féléket adni. A teríték-rendszert a kereskedelemügyi Miniszter ur legújabb rendeletében kötelezővé tette, tehát az feltétlenül betartandó. Mikor a főváros tanácsa az ellenértéket mint kárpótlást kifizetésre helyezte, a vendéglősök némi megnyugvással fogadták a rendelkezést, mert legalább, különösen a zsirellátással, nagy gondtól szabadulnak meg.

Ámde ebben az ellenszolgáltatásban nincs köszönet, mert a gyakorlat azt mutatja, hogy az 500 terítékjegy után kiutalt 4 kg. zsír elégtelen a készletben tartandó ételneműek elkészítéséhez. Tehát nem felel meg ez a zsirmennyiség a teríték-rendszerű ételek zsirsükségletét, az étlap szerinti ételekre pedig egyáltalán nem jut zsirkészlet. A vendéglősök ez oknál fogva megint csak abban a kényszerhelyzetben vannak, hogy egyrészt úgy szereznek be a szükséges zsirmennyiséget, ahogyan tudják és másrészt, hogy a menürendszerre sajátjukból ráfizessenek.

Méltóztassék figyelembe venni, hogy a vendéglő konyhájának sok zsír kell. Mindennemű sülttől, rántott halhoz (hustalan napokon), főzelékhez, tésztához, hamis levesekhez, szóval: minden ételt csak zsírral lehet készíteni, izletessé és táplálóvá tenni, kivéve a zsirtalan napokat, melyeken az ételkészítés, a főzés nem csekély gondot okoz a tisztességes konyhájára súlyt helyező vendéglősöknek.

Méltóztassék bármelyik vendéglőben próbafőzést elrendelni (amint ez Bécsben

történt) és akkor Nagyméltóságod meggyőződést fog szerezni arról, hogy 500 teríték-jegy után kiszolgáltató ételneműekre a 4 kg. zsír elégtelen, a vendéglős ráfizet és hogy az ezért maximális áron nyerhető zsír értéke mint kárpótlás, már a mennyiség elégtelenségénél fogva is nem más, mint a gyakorlati ténynek egyenes negligálása.

Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a vendéglői étkezésre utalt sok ezer budapesti lakos érdekében a székesfőváros tanácsánál odahatni, hogy a teríték-jegyek után emelje fel megfelelően a zsirmennyiséget és ezenkívül kérünk gondoskodást a vendéglősök zsirellátása iránt, nehogy kénytelenek legyenek a főzést az egész vonalon megszüntetni.

Reméljük, hogy a zsirellátás iránt mielőbb kedvező intézkedés történik és ugyanakkor a lisztkérdésről sem feledkeznek meg, mert e két cikkre van legnagyobb szüksége a vendéglősöknek!

Ne csak büntetések a vendéglősöket, hanem nyugtsanak is nekik maximális áron cikkeket!

Kiss István dr.

A garniszállók megszüntetése.

Budapest székesfőváros tanácsa 81,082—1918. XV. számú határozata a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányságának átiratai (a garni-szállók elnevezés alatt ismert szállodák megszüntetése és a szállodai árakat feltüntető árjegyzékek kifüggesztése) tárgyában.

Határozat:

A ma érezhető lakásínség és a szállodai férőhelyek hiánya folytán a m. kir. államrendőrség főkapitánysága a székesfőváros tanácsához intézett átiratában arra kéri a tanácsot, hogy a főváros területén működő s iparendelélyel bíró azon szállodatulajdonosok ellen, kik a rendőrség észlelete szerint, csak kivételesen foglalkoznak a szállodai szobáknak az utasok részére való bérbeadásával, a helyett a szállodai ipar leple alatt ugnyezett »Garni« szállodát, azaz titkos találka helyett tartanak üzemben és akik a rendőrség részéről a hozzájuk intézendő felhívás dacára ezzel ezután is foglalkoznak, — a legszigorubb megtorló eljárás tétessék folyamathoz, nevezetesen iparendelélyük is megvonassék.

Az államrendőrség főkapitánysága által felszínre hozott, közérdekből régóta megoldásra váró kérdésnek a mielőbbi rendezését a tanács a maga részéről is kívánatosnak tartja, épp ezért a rendőrséggel karöltve oda fog hatni, hogy ezen szállodák szabályellenes üzletvezetését megváltoztassa és a szállodákat rendeltetésüknek visszaadja.

A tanács alkalmasnak látja a szabályellenes állapotok megszüntetésére a mostani időt, annál is inkább, mert a fővárosban a lakásihiány elviselhetetlen és ennek enyhítése közérdekből elodázhatatlan, — a kérdés megoldásánál azonban figyelembe veszi az egyes szállodák üzemvitelének lehetőségét és azt is, hogy az eddig szabálytalanul, főként

találkahely céljaira használt helyiségek alkalmasak-e arra, hogy ott utasok megszálljanak.

Ezen szempontok figyelembevételével a tanács helyesnek tartja és hozzájárul a tanács XV. ügyosztályának a főkapitányság, a ker. előjáróságok, a tisztii ügyészség, a lakáshivatal és az idegenforgalmi hivatal képviselőivel, végül az érdekeltekkel f. évi június hó 15-én tartott értekezletén létrejött azon megállapodáshoz, mely szerint kerületenként az illető ker. előjáró elnöke alatt a főkapitányság, a tanács V. ügyosztály beszállásolási alosztálya, a lakáshivatal a székesfőváros idegenforgalmi hivatal és a budapesti téparancsnokság továbbá a »Szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata« és a »Székesfővárosi kis- és közép-szállodások ipartársulata« képviselőiből álló bizottságok alakítása mondatott ki szükségesnek és amely szerint ezen bizottságok a főváros területén levő ily »Garni« elnevezés alatt ismert és a rendőrség által nyilvántartott szállodák berendezését és egyéb körülményeit megvizsgálják és a szállodai célra való alkalmatlanságuk szempontjából azokat osztályozzák.

Azok a szállodatulajdonosok, kik üzletüket iparendelélyük alapján folytatni kívánják, jövőben csakis a vonatkozó szabályrendelet 10. §-ában foglalt rendelkezések szigorú betartása mellett folytathatják azt, ekként találkahelyre alkalmatlanok jövőben nem szabad, tehát fontos érdekük, hogy szállodájuk jövőbeli üzletének viteléről a közönség tájékoztatást nyerjen és bizalmatlansága velük szemben megszűnjék. A szállodatulajdonosok ezen érdekét a tanács akként kívánja előmozdítani, hogy a szállóutasok befogadására alkalmasnak talált szállodák szobái bizonyos részét az átvonuló katonatisztek beszállásolására veszi igénybe és az utazóközönséget az idegenforgalmi hivatal útján rászoktatja ezen szállodáknak is igénybevételére.

E célból felhívja a tanács a tan. IV. ügyosztályt, hogy a kerv. előjáróságok által az alatti utasítás szerint odaterjesztendő kimutatásban feltüntetett és a szállodai célokra alkalmasnak minősített kisebb szállodák szobáit az általa meghatározandó százalék arányában katonatiszti beszállásokra vegye igénybe és az erre szükséges intézkedéseket azonnal tegye folyamatba.

A szállodai célokra alkalmatlanoknak talált szállodákra vonatkozólag pedig a tanács felhívja az illető szállodatulajdonosokat, hogy a mennyiben lehetséges, szállodájukat rendezzék be és ezen körülményt a tanácsnak jelentsék be, amennyiben pedig ez keresztülvihető nem volna, a tanács úgy találja, hogy saját érdekükben cselekednének, ha a szállodai ipar gyakorlásáról lemondanának és iparendelélyüket a ker. előjáróságnak visszaadnák. A szállodai ipar leple alatt üzletüket ugyanis az eddigi keretek között amugy sem folytathatják, viszont találkahely üzembe tartására módjukban áll a rendőrhivatal engedélyt megszerezni. Az ezen kategóriába tartozó szállodatulajdonosokat ilyképp nem éri semmiféle érdeksérelem, mert eddigi üzlet-

vitelükben továbbra is megmaradhatnak s a változás mindössze annyi lesz, hogy jövőre a valóságot fedni fogja.

Végül oly esetekben, amikor az épület, illetőleg annak helyiségei sem szállodai célokra sem pedig találkahejnek nem találhatók alkalmasnak, a ker. előjárások törvényszerű hatáskörükön belül tegyék meg a szükséges intézkedéseket s a tett intézkedésekről a székesfővárosi központi lakáshivatalt értesítsék.

Az előadottak után a tanács az ellenőrzés és a megtorló eljárás tekintetében követendő gyakorlat egyöntetivé tétele végett a ker. előjárások részére a következő utasításokat adja.

1. a bizottságilag szállodai célokra alkalmasnak talált szállodákról készítendő kimutatások négy példányban terjesztendők be a tanácshoz és pedig a kimutatás egyik példánya közvetlen a tan. XV. ügyosztályba, a harmadik a főkapitányságnak, a negyedik pedig a szlov. idegenforgalmi hivatalnak irányítandók.

2. A szállodák üzletvitelére nézve a m. kir. államrendőrségtől érkező feljelentések soronkívül intézendők el s az ügy érdemében soronkívül hozandó meg a határozat.

3. Bár a vonatkozó 802/1907. és 1396—1909. kgy. sz. szabályrendelet 38. §-a szerint az engedély csupán az ezen szabályrendelet meghatározott szakaszaiba ütköző kihágások harmadszori ismétlése esetében vonható meg, — tekintettel azonban arra, hogy az ipartörvény 165. §-a feljogosítja az iparhatóságokat, hogy az előrebocsátott vizsgálat és tárgyalás után megfoszthatják iparengedélyétől az oly szálloda tulajdonost, kinél oly tények merültek föl, amelyek őt az ipar üzhetése tekintetében a közérkölciség és közrendszet szempontjából megbizhatatlannak tüntetik fel, s miután a törvény erősebb jogtorrással, mint a szabályrendelet, a szabályrendelet ezen korlátozó intézkedésére való tekintet nélkül az ipartörvény 155. §-a szigorúan alkalmazandó és a törvényben megállapított előfeltételek eseteiben, ha a rendőség a szállodatulajdonost a titkos prostitúcióra való alkalom adáson ezentul is tetten éri, a rendőség indokolt feljelentésére az iparengedély megvonását a tanács akkor is kivánatosnak véli, ha a szabályrendeletben említett kihágások harmadszori ismétlése fenn nem is fogog.

4. Az iparengedélyt megvonó határozatok nem kihágási ítéletek kapcsán, hanem az ipartörvény 155. §-a szerint előzetesen megtartandó tárgyalás után hozandó és részletesen megindokolt közigazgatási véghatározattal mondandók ki. Ezen megvonó határozatok egy példánya általánosságban a határozat jogerőre emelkedte után, — az esetben pedig, ha a határozatban a nyomban való végrehajtás mondatik ki, — azonnal a székesfővárosi központi lakáshivatalának megküldendők.

5. Az 1901. évi XX. t.-c. végrehajtási utasításait tartalmazó 4600/1901. M. E. sz. rendelet 8. §-ának b) pontja szerint fontos közérdekből, vagy közveszély, avagy helyrehozhatatlan kár elhárítása céljából jogában

áll az alsófoku iparhatóságoknak a határozatot annak jogerőre emelkedténél a bevétele előtt végrehajtani.

Figyelmezteti azonban a tanács a ker. előjárásokat, hogy gondosan vizsgálják meg és mérlegeljék azon okokat, amelyek a nyomban való végrehajtást indokoltá teszik.

Egyalkalommal a m. kir. államrendőrség főkapitányságának a 4001/1918. sz. a. a szóbanlevő és eddig tárgyalt ügytől függetlenül a tanácshoz intézett átiratára utasítja a tanács a ker. előjárásokat, hogy a kerületeikben levő szállodákban gyakran tartanak vizsgálatokat, mert a rendőség észlelése szerint a szállodások nem tartják kitűggesztve minden szobában a szobáért és mellékszolgáltatásokért fizetendő árt feltüntető és az illetékes ker. előjáróság által láttaozott árszabályt.

Amennyiben pedig megállapítást nyer, hogy az árjegyzék a vonatkozó szabályrendelet 16. §-ában foglalt rendelkezések dacára tényleg nincs kifüggesztve, vagy nehezen felfedezhető helyen van az, avagy az árjegyzéken önkényes javítás észlelhető, az illető szálloda tulajdonos ellen a megtorló eljárást haladéktalanul tegyék folyamatba.

Egy alkalommal felhívta a tanács a tan. XV. ügyosztályt is, hogy a szállodai iparengedély megvonására vonatkozó, mint pedig az ezzel kapcsolatos egyéb kihágási ügyeket soronkívül intézze el, illetőleg soronkívül tegyen a tanácsnak javaslatot.

Megkeresi továbbá a tanács a székes főv. központi lakáshivatalt és a m. kir. államrendőrség főkapitányságát, az előbbi azért, hogy a megszüntetett szállodát szállodai, illetve lakások céljára azonnal igénybe vegye és a szükséges intézkedéseket tegy eazonnal folyamatba, az utóbbit pedig azért, hogy a jövőben nemcsak a detektívek hivatalos jelentéseit és a kihágási ítéleteket közzölje az illetékes ker. előjáróságokkal, hanem ha az iparengedély megvonását látja szükségesnek, annak a megállapításával, hogy üzlet tulajdonosa a közérkölciség és közrendszet szempontjából megbizhatatlanná vált, annak megvonását kifejezetten kérje.

Végül felterjesztést intéz a tanács a kereskedelemügyi miniszterhez urhoz, amely felterjesztésében ezen határozat szerint követni kívánt elvek tudomásul vételét és az oda felterjesztett ügyek soronkívüli elintézését kéri.

Miről a tanács a tanácsi XV. és XIV. ügyosztályokat, az összes ker. előjárásokat, a székesfőv. idegenforgalmi hivatalt, a központi lakáshivatal, dr. Szabó Imre t. főügyész elnök ur utján, valamint székesfővárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát, ugyszintén a kis- és közép szállodások ipartársulatát felzetten, a m. kir. államrendőrség főkapitányságát pedig átiraton értesíti, végül a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intéz.

Kelt Budapesten, a székesfőváros tanácsának 1918. június hó 18-án tartott tanácsüléséből.

Bódy s. k.
polgármester.

A vendéglősök szerepe.

Irta: Dr. Balázs József.

Abban a szabályszerű tevékenységben, melyet társadalmi gazdasági tevékenységnek nevezünk: minden embernek megvan a szerepe. Minden produktív erő egy-egy láncszeme annak a világgazdaságnak, mely állandó és folytonos. Megvan a legprimitívbb viszonyok között élő néptörzseknel és megtaláljuk a legmodernebb államforma szerint élő nemzeteknél is.

Meghatározni azt, hogy mely foglalkozás becsebb az egész társadalom szempontjából: igen nehéz volna. Általános szabályként csak azt lehetne felállítani, hogy minden erő oly értékkel bír, amilyen produktív és hasznos annak tevékenysége az egész társadalomra nézve.

A hatalmas társadalmi szervezetben minden foglalkozású osztály, a maga külön egyéni életét éli, hol szervezve, hol szervezetenlül. A modern társadalomban szervezeten, a visszamaradt társadalomban, vagy konzervatív államban szervezetenlül békóba verve.

Talán szükségtelen a mai korszakban annak az igazságnak újból való bizonyítása, hogy minél szervezettebb valamely kereső osztály, annál erősebb befelé és tekintélyesebb kifelé. Azonban a legerősebb alapokon nyugvó, a legbefolyásosabb összeköttetéssel bíró szervezet is csak akkor tud boldogulni, érdekeit hathatósan védeni, ha mindenki, mint egy erős ércfal szervezetbe tömörülve, egy közös cél felé halad. Az egyes foglalkozási ágak korszakoként több vagy kevesebb jelentőséggel bírnak az egész társadalmi tevékenységre, sőt némely foglalkozás idővel teljesen megszűnik. Vannak ellenben oly foglalkozási ágak, melyek állandóan megtartják jelentőségüket, és úgy a termelés szempontjából, mint az állam legfontosabb pénzügyi szempontjából elsörendű tényezők.

Ily fontos tényező Magyarországon a vendéglői ipar.

Nem akarunk most arról írni, vajon ezen fontos ipar méltó helyet foglal el a társadalomban vagy egyéb vezető helyen; ez már a szervezés dolga és ha van is némi kívánni való: minden bizonnyal, helyre lesz pótolva. Mi csak azt akarjuk leszögezni, hogy a vendéglői ipar hazánkban minden korszakban fontos volt. Minden korszakban más-más volt a vendéglői ipar színezete, jellege.

Oly országban, hol a bortermelés és gyümölcstermelés oly hatalmas, hol a fogyasztási adók oly nagy jövedelmet adnak az államnak, ott a vendéglői ipar, oly vállalkozás, mely forgalomba hozza az ország legfontosabb termékeit, és ez által biztosítja az állam óriási bevételeit, — egyik legfontosabb ipar, mely a legmeszebbmenő támogatásra tarthat igényt.

Sokan igen ferde nézetet vallanak, ha a vendéglői iparról mondanak véleményt. Az erkölcs bírák valóságos pokollá avatják a korcsmahelyiségeket. Nem nézik az érem másik oldalát és elsiklanak a vendéglői fontos társadalmi missziója mellett. Hiszen igaz, sok vendéglői nem áll hivatásának magaslatán, de

ez a hatóság dolga, hogy ezen bajnak elejét vegye, de semmiesetre sem lehet fokmérője az a körülmény az egész tisztas vendéglői iparra nézve, hogy egy-egy városban van 1—2 úgynevezett lebuj. Sőt ezeknek is van esztikai és emberi szempontból némi létjogosultsága. A mint létjogosultsága van az utcai szerelem törvényességének is.

Egy hivatásának magaslatán álló vendéglő egy városka kultur palotája lehet; egy falusi korcsma a szép és nemes barátkozásnak a kedélyes üdítő fesztelen szórakozásnak fehér asztala.

A kurta korcsmát, hány jeles költőnk énekelte meg? A katonaelet, a betyárvilág romantikája mind egy-egy utszéli csárdához fűződik. A falusi nép egyetlen szórakozása, ha ünnepnap muzsikaszó mellett vigád a fiatal-ság. Hány szerelmi történet szövődik itten. De még a becsület is szentebb a kurta korcsmában, mert ki barátját vagy szerelmét mulatságon megsérti: az borzasztóan megbűnhődik. A falusi korcsmában úgy vigyázz a falusi legény a becsületére, mint Budapesten a kaszinó tagok a nemzeti kaszinóban.

A kisvárosi vendéglő pedig találkozó helye nemcsak az intelligenciának, hanem a szorgalmasan dolgozó munkásnak is. Hány kezdő fiatal ember egyenesen a jószívű vendéglősnek köszönheti boldogulását. Hiszen tudott dolog, hogy sok fiatal ember pályájának kezdetén, midőn keresete csekély, a jövőre nagyobb jövedelem reményében hitelt élvez a vendéglőstől, kinek azzután későbbben lerója tartozását. De van oly eset is, számtalan, midőn a vendéglős egyáltalában nem jut tartozásához.

A kisvárosi vendéglő belső életét kell csak ismerni, és akkor meggyőződést szerezhethünk, hogy egy-egy vendéglősben vagy főpincérben mily nemes szív lakozik, és hány-szor teszi azt meg a vendéglős, hogy gazdag és szegény vendég között valóságos kiegyenlítő műveletet végez, az által, hogy mennyivel drágábban számítja a jövedelmének az étkezést: annyal olcsóbban, a kevésbé tehetséges vendégnek.

De hiszen az sem ritka eset, hogy nemcsak vendéglői étkezéssel marad adós a vendég, hanem úgy is igénybe veszi a vendéglőst. És vajon hány-szor olvashatunk arról, hogy a vendéglős vagy főpincér bíróság elé vitte az ily fajta tartozást? Nagy ritkán, ezt már a vendéglői becsület inkább veszni hagyja. Sőt vannak oly vendéglősök, kiket ily vendégek egyenesen a tönk szélére juttatnak.

A fővárosban és nagy városokban a háboru alatt a vendéglő és kávéház jelentősége tetemesen emelkedett. Télen a szénhiány miatt valóságos menedékhelye az embereknek, hogy még háboru alatt is, néhány fillérért a jó lámpavilágításnál még privát levelezését is elvégezze a vendéglőben.

Önfeláldozás szép példáját adták a nyáron a balatoni vendéglősök. Nagyszámu köztisztviselőknél a rendes napi árból 30—40% engedve részükre a legjobb ellátást nyújtották. Agyoncsigázott tisztviselők nagy része olcsó pénzért kipihente fáradságát és élvezte a Balaton fenséges vidékét. Mely testület cselekedte ezt? És nem felsőbb rendeletre, nem parancsra, hanem azon tisztas belső ösztönből, mely a hazai vendéglősök a látogató közönséghez oly bensőséggel köti. A jó magyar szokás, páratlan vendég szeretet adta meg az eszmét, hogy néhány száz a ma legrosszabbul dotált osztálynak a tisztviselőknél oly kedvezményt nyújtson, mely a mai háborus viszonyok között a vendéglősök részéről áldozat volt.

Talán nem fogják elfelejteni.

A szőlő.

Budaesi terület. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye felső része, Fejér- és Nógrád-vármegyék.) A szőlők fejlődése általában kielégítő. A korai fajták zsendülni kezdenek. A gyakori esővel és itt-ott jéggel összekötött szélviharok sok kárt okoztak. Az állandó nedves időjárás miatt a kényesebb fajták bogyójánál rothadás mutatkozik. Lomb- és fürt-peronospora mellett a lisztharmat is fellépett. Nagy átlagban a kedvezőtlen időjárás miatt a jó közepes terméskilátás csökkenőben van. A borárak hektoliterenként 850—1200 K közt ingadoznak. Borkereslet és kínálat lanyha.

Szekszárdi terület. (Tolna és Somogy vármegyék.) Az esős időjárás után beállott száraz, meleg idő a szőlőfűrtök fejlődésére kedvező. A bogyókon több helyen lisztharmat mutatkozik. Peronospora nem észlelhető. Jó közepes termés várható. A gazdák a múlt évi borért 950—1000 K-t kérnek hektoliterenként. Borkereslet és kínálat lanyha.

Pécsi terület. (Baranya vármegye.) Az utóbbi hetekben a gyakori eső a bogyók növekedését elősegítette. Lisztharmat terjedése a bogyók zsendülése miatt nem észlelhető. A szőlők növekedésében visszaesés mutatkozik, melynek oka még a múlt évi nagy szárazság folytatási poros, száraz altalaj és a trágyahiány. Az 1917. évi bor ára hektoliterenként 1000 K. Borkereslet és kínálat lanyha.

Beregszászi terület. (Bereg, Ung, Ugocsa és Szabolcs vármegyék.) A szőlők érése megkezdődött és eléggé egyenletesen halad. Beregben folyó hó 8-án felhőszakadás volt, kevés jéggel, ami inkább csak vízkárokat okozott. Peronospora csak igen elvétve mutatkozik. Szabolcs vármegye kivételével jó közepes termés várható. Borkereslet és kínálat élénk, kereslet szünetel.

Szatmári terület. (Szatmár és Szilágy vármegyék.) Az állandó esős és hűvös időjárás a szőlőbogyók fejlődését és érését hátráltatja. A lisztharmat fejlődik. Jó közepes termés várható. Borkereslet és kínálat szünetel s ennél fogva kialakult borárak nincsenek.

Bihardiőszegi terület. (Bihar és Hajdu vármegyék.) A gyakori esőzés a szőlőbogyók duzzasztására jó hatással volt. A szőlők érése erősen megindult. A szőlők felső levelein peronospora mutatkozik. Jó termés várható. Borárakban némi hanyatlás tapasztalható. Borkereslet és kínálat élénk.

Tarcali terület. (Zemplén vármegye.) A többszöri esők jó hatással voltak ugyan a szőlőkre, de a velük járó hűvös idő a fűrtök zsendülését hátráltatja. Szőlőbetegségek nem léptek fel. Jó termésre van kilátás. Borkereslet szünetel.

Kecskeméti terület. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alsó része, Csongrád, Békés és Csanád vármegyék.) Az utóbbi napok esős időjárása a szőlőbogyókat megduzzasztotta, de a peronosporának is kedvezett. A peronosporás bogyók a hirtelen duzzadás következtében fölrepednek. Szórványosan lisztharmat és jégkár is mutatkozik. A korai szőlőfajták már érni kezdenek. Nagy átlagban jó termés várható. Borkereslet csekély. Borkereslet és kínálat szünetel. Új termésért a gazdák hektoliterenként 800 K-t kérnek.

Nagynyégyi terület. (Alsófehér, Hunyad és Székely vármegyék.) A szőlők fejlődése normális. Ugyan a lisztharmat, mint a peronospora terjedése ezidőig szünetel. Középtermés várható. Borkereslet és kínálat szünetel.

Dicsőszentmártoni terület. (Kis- és Nagyküküllő és Udvarhely vármegyék.) Az eső a szőlők fejlődésére jótékonyan hatott, mert a melegebb, szárazabb helyeken a töke már singlödött a szárazság miatt. Jó termés várható, de mennyiségileg a múlt évin alul fog maradni. A bor ára hektoliterenként 1000—1200 korona. A borkereslet kissé lanyhult, a kínálat nem változott.

Tapolcai terület. (Zala vármegye.) A szőlők fejlődése általában jó. A lisztharmat terjed, de nem csapásszerűen. Jó közepes, helyenként bő termés várható. Borkereslet csekély, ára hektoliterenként: 900—1100 K. Borvételteljes nincs.

Egri terület. (Heves és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék.) A szőlők érni kezdenek. A folyton uralkodó száraz szelek a jelentéktelen kárt okozott peronospora terjedését megakasztották. Lisztharmat szórványosan mutatkozik. Ugyannyiségileg, mint minőségileg jó közepes termés várható. A homoki szőlők hozama gyengébb. A múlt évi bor ára hektoliterenként 900—1200 K. A mustra szórványosan fordultak elő kötések 850—900 koronás árban. Borkereslet élénk, kínálat tartózkodó.

Miskolci terület. (Borsod, Gömör-Kishont és Abauj-Torna vármegyék.) A szőlők fejlődése kielégítő. Peronospora szórványosan észlelhető, de számbavehető kárt eddig még nem okozott. Más növényi betegség vagy rovarkár nincs. Közepes termés remélhető. Homokon azonban gyengébb termésre van kilátás. Obor kevés van. Az 1917. évi asztali fehér bor ára hektoliterenként 1000—1200 K. Borkereslet szünetel.

Ménési terület. (Arad vármegye.) Általában egész Arad vármegyében a vegetáció gyengébb, mint előző évek augusztus havában volt, ami a múlt évi nagy szárazság folyománya. A pászás esők a szőlőbogyók fejlődését kissé elősegítették.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes lévvizű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hölgy-, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészte a Villányi pezsgőgyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országos szervezete bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV kerület, Váci-u. (Piaristak-palotája) a Magyar grár- és Járadek-bank R.-t. fiókja. -- Köz. onti iroda: Budapest, Nápor-u. 16

MI AZ ÚJSÁG?

Vendéglősök választmányi ülése. A »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata« f. évi augusztus hó 8-án Palkovics Ede elnöke alatt választmányi ülést tartott, amelyen Gundel Károly elnök, Dökker Ferenc, Frenreisz István, Glück E. J., Hack István, Horváth István, Kedvessy Nándor, Kommer Ferenc, Maloschik Ferenc, Mitrovátz Adolf, Neiger Jakab, Pelzmán Ferenc, Szabó Imre, Várady Gyula, Wilburger Antal választmányi tagok, Dr. Nagy Sándor ügyész, F. Kiss Lajos titkár vettek részt. Az ülés megnyitása, a megjelentek üdvözlése és a jegyzőkönyvhitelesítők kijelölése után a választmány az előző ülés jegyzőkönyvét megjegyzés nélkül hitelesítette, tudomásul vette az ipartársulatba felvett új tagokról szóló jelentést, akikkel a tagok száma 782-re emelkedett. Tudomásul vette a választmány a székesfőváros tanácsának a garniszállodák megszüntetésére és szállodai szobaárak jegyzékének kifüggesztésére, az ipartársulat által fentartott szakiskola 1917—18. évi 1000 korona segélyének kitalálására hozott határozatait. Elnök jelentését, hogy a huszalan napok életbeléptetésére való tekintettel kérvényt intézett az Orsz. Közélelmezési Hivatalhoz, hogy a tojástillalmat a huszalan napokra helyezze hatályon kívül és hogy a miniszter e kérelemnek már is eleget tett, a választmány helyesléssel és köszönettel tudomásul vette. A napirend során a választmány az elnökségnek a f. évi augusztus hó 15-étől 22-ig tartott »Budapesti Keleti Vásár«-ra érkező idegeneknek lakással ellátása érdekében kifejtett akciójáról szóló jelentésével, a debreczeni ipartársulat szakiskolájának 1917—18. évi ertesítőjével is foglalkozott. Tudomásul vette, hogy az elnökség az ipartársulat tagjainak jéggel ellátása érdekében kérvényt intézett a székesfőváros tanácsához, amely kérvény eddig nem nyert elintéztést.

Szállodai szobaárak megállapítása. Budapest székesfőváros tanácsa 1918. évi augusztus hó 15-én 112.312/1918. XV. számú határozatával — a 3424/1918. M. E. számú és a szállodai szobaárakról és egy szakbizottság megalakításáról szóló kormányrendelet alapján — felhívta a »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata«-t, hogy a szakbizottságba a szállodáspárban tevékeny szakemberek közül két, a pensiotulajdonosok közül pedig egy tagot nevezzen meg, illetve javasoljon. Az ipartársulat e felhívásnak eleget téve, a határozat értelmében a »Dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata«-val és a »Székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata«-val együttesen a szállodások közül Illts Gyula (Bristol-szálloda) és Kiltner Mihály (Metropole szálloda) szállodások, a pensiotulajdonosok közül Grimm Gyula (Grimm-pensió) pensiotulajdonos meghívatasát javasolta.

Főlemelik a tej árát. Az Országos Közélelmezési Hivatalban ankétet tartottak, amelyen elhatározták, hogy főlemelik a tej árát. Az áremelésre vonatkozó közélelmezési miniszteri rendelet már meg is jelent a hivatalos lapban. Az új árak a következők: Kis- és nagyközégekben: Helyben átvéve a termelőnél tejkereskedő részére 120 fillér, a termelőnél a fogyasztó részére házhoz szállítva 124 fillér, a tejkereskedőnél a fogyasztó részére 128 fillér. Rendezett tanácsú városokban: A termelőnél a tejkereskedő részére 124

fillér, a termelőnél a fogyasztó részére házhoz szállítva 128 fillér, a tejkereskedőnél a fogyasztó részére 134 fillér. Törvényhatósági joggal elruházott városokban: A termelőnél a tejkereskedő részére 128 fillér, a termelőnél a fogyasztó részére 132 fillér, a tejkereskedőnél a fogyasztó részére 140 fillér. Budapesten: A termelőnél a tejkereskedő részére a feladó állomáson 130 fillér. A tejkereskedőnél a fogyasztó részére: kannatej nagyban való eladásnál, zárt kannákban való szállítás mellett 160 fillér, ugyanez kicsinyben, nyílt edényből kimérve 172 fillér, palacktej nagyban való eladásnál 182 fillér, kicsinyben 190 fillér. A rendezett szeptember 1-én lépett életbe.

A tisztviselőkonghák megnyitása. Hecceg Windischgraetz közlelmezési miniszter átiratban közölte a tisztviselői beszerzési csoportokkal a felállítandó tisztviselői konghák tervezeit. Eszerint llalást fognak kapni a konghán a közltszviselők és családjaik, az altisztek, szolgák, nyugdíjas közltszviselők, hadbavorult alkalmazottak és ezek családtagjai. A konghákat kerületenkint állítják föl. Egy ebéd öllen embernek 2 korona 50 fillér, nős embernek 2 koronába kerül, Zsirtalan és hustalan napokra 1 korona 50 fillér, Zliltve 1 korona. Egy rendes ebédet levesből, husból, főzelékből és tésztaból állítanak össze. Az alkalmazottak eselédai szinten kaphatnak ebédet. A konghák október elsején nyitnak meg. (Ez könnyíteni fogja vendéglősökön is, mert épen azok a vendégei jutnak majd a tisztviselői olesőbb konghára, akiket ma már ugy is alig tudott kiszolgálni — akaratá ellenére — a vendéglős.

Tűz a Margitszigeten. Az Alsó-Margitszigeten az emeletes, fából épült kávéháznak kigyjult a teteje. Az ötödik kerületi és a középponti tűzoltók vonultak ki, de minden fáradságuk kárba veszett, mert a faépület három órai megfeszített munka ellenére is porig égett s odaveszett természetesen az egész berendezés. A kávéházat, amelynek tulajdonosa Kiszeli József és Márkus Imre volt, félmillió koronára biztosították. A rendőri bizottság véleménye szerint a tűz valószínűen ugy tört ki, hogy a kémény közelében fekvőt gerenda véletlenül szikrát fogott és meggyjult.

Maximálták a cukrászsütemény árát. Az Országos Arvizsgáló Bizottság a Budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestületével folytatott hosszas tárgyalások után a cukrászok osztályozását és a cukrászsütemények legnagyobb árának megállapítását rendelte el. A cukrászdákat az Arvizsgáló Bizottság három osztálya sorozta és az Arvizsgáló Bizottság elnöke fentartotta magának azt a jogot, hogy a cukrászdákról ő határozza meg, hogy melyik osztályba tartozzanak. Az első kategóriába tartoznak a Belvárosban és a főbb utvonalakon lévő cukrászdák, a második kategóriába azok a cukrászok, akiknek nyílt üzletük van, a harmadik kategóriába pedig azok, akiknek csak mllhelyük van, nyílt üzletük ninesen. A cukrászok a most forgalomban lévő süteményeken kívül, ugynevezett konzum-süteményeket is kötelesek sütni. A közlelmező miniszter fölfüggesztette ama rendeletét, amely az élesztőtészta sütését és forgalombahozatalát megtiltja és megengedte, hogy konzum-süteményeknek olyan élesztőtészta készítsenek a cukrászok, melyekben ötven százalék töltelék van. Egy darab konzum-süteménynek legalább öt deka súlyának kell lennie és minden cukrász köteles a kapott lisztmennyiség egyharmadrészét konzum-sütemény sütésére fordítani. Köteles azonkívül minden cukrász arra, hogy délután 2—4 óra között konzum-süteményt áruljon. A cukrászsütemények

maximális árát a következők: Az első kategóriában 90 fillér, a konzum-sütemény 70 fillér, a második kategóriában 80 fillér, a konzum-sütemény 60 fillér, a harmadik kategóriában 60 fillér, a konzum-sütemény 50 fillér. A cukrászok új rendje augusztus 31-én lépett életbe.

Télen is nyitva lesznek a margitszigeti szállodák. A közmunkatanács margitszigeti bizottsága Polónyi Géza elnöklésével ülést tartott. Tárgyalásra került Sándor László főkapitánynak az a kérése, hogy a fővárosi lakásinség enyhítése végett a margitszigeti szállók télen is nyitva legyenek. A közmunkatanács elhatározta, hogy a szigetet bérli bizottsághoz sírgős felhívást intéz a szállóhoz vezető utak jókarbantartása tárgyában, mert jó utak nélkül a sziget szállói télen nyitv anem tarthatók. A szigeti közlekedést is javítani fogják még ebben az évben.

Az ukrainai borkivitel szervezése. Mint értesülünk, az Ukrainába irányuló borkivitel lebonyolítását egy a Haditermény r.-t. vezetésével megalakuló és a bortermelőket, hivatatos borkereskedőket és termelőszövetkezeteket is felölöl szindikátus fogja intézni. A szindikátus alapítókéje 20,000.000 korona. A szindikátus az egyes cégeknek szabad üzletkötési jogát változtatlanul meghagyja, azzal a korlátozással azonban, hogy a már megkötött exportszerződések a szindikátusnak adandók át. A szindikátus ezenkívül bizományi alapon fog foglalkozni a bor értékesítésével és az ebből származó haszon kétharmada a Haditermények, egyharmada pedig a szindikátus többi tagjainak jut.

Magyar szálló horvát kézen. A Liburnia részvénytársaság, amely horvát nagybirtokosokból alakult, egyre-másra vásárolja a tengermelléki szállodákat és penziókat. A társaság 1,100.000 koronáért Wlassic Antaltól megvásárolta a fiumei Deák-szállót is.

A szent Gellért-fürdő annyi vajadás után, végre ugy látszik, mégis csak megnyílik. Értesülésünk szerint a megnyitást a szeptember hó 20-án Budapesten összeülő orvos-kongresszus alkalmából tervezik, akként, hogy a nagy számban érkező vendégeket is a kongresszus tartamára már a gyógyfürdő szállodájában helyezik el. A kongresszus után pedig a fürdőt és szállót át fogják adni rendelkezésükre. Egyébként javában folynak a világtási próbák. Annjít már most megállapíthatunk, hogy a pazar világtás mellett a fürdő-épület belső művészi részletei rendkívül jól érvényesülnek. A fürdő egyes részeit egyébként bizonyos egymásutánban kívánják üzembe helyezni; szeptember végén első sorban a nagy medencé-fürdők és a földszinti kabin-fürdők kerülnek használatba; ezt követi a Zander-helyiségek és elektromasszázs üzembe helyezése; végül az emeleti kabin-fürdők csoportja és melegvizgyógyintézet kibontása.

A Király sörfőzd: r.-t. Nagykanizsa. A Kereskedelmi Bank érdekltsége három millió koronáról négy millió koronára emeli alapitkét. Az új részvények — mint értesülünk — 405 koronáért kerülnek kibocsátásra.

Jóbarátok összejövetelei.

1918 szeptember 11-én Páczér János vendéglőjében, VIII., Népszínház-u. 30.

1918 szeptember 18-án Szita Lajos vendéglőjében, VIII., Baross-tér és Bethlen-u. sarok.

1918 szeptember 25-én Imre János vendéglőjében, VIII., Dobozi-u.

1918 október 2-án Fröhling Antal vendéglőjében, IX., Üllői-ut és Viola-u. sarok.

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkivalóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

Jó ezt tudni.

Málnabor készítése. Jól érett és kiválogatott málnát, melyben egy szem se legyen rothadt, kőedénybe tesszük, fakánállal összecsmószóljuk és 3 napig befödve hagyjuk. Ekkor ruhán átnyomjuk és minden 5 liter léhez 3 liter vizet, 1 kiló 20 dgr. cukrot számítunk. Ha ezt összevegyítettük, hordóban vagy kőedényben 6 héti meleg pince- vagy kamrában tartjuk. Lefejtve minden 10 literhez fél liter finomított borszeszt öntünk. Palackokban légmentesen bedugaszolva évekig eláll, íze és színe kitünő.

Szilvabor készítése. Errett berzencei vagy egyáltalán magvaváló szilvát használunk. Egy kiforrzott hektoliteres boros hordót félig rakunk szilvával, öntünk reá 2 liter alkoholt és beszórjuk 30 deka székfűszeggel, meg 20 deka fahéjjal. A hordót teleöntjük vízzel és gyengén bedugaszolva pincébe tesszük. 4 hónap múlva üvegekbe huzhatjuk és élvezhetjük. Színe sötétpiros, íze kellemes lesz.

Főszerkesztő: Gyökössi Endre dr.

Hársfalvi víz

40 drb. ¾ literes űrtartalmu üvegekben
ládánként K. 38.—
és 0.7-es

Keglevich cognacot

üvegenként 40.— K-ért
szállít előzetes fizetés
mellett raktárról

Polacsek Fülöp és Fia

nagykereskedés
Nyirbátor.

Zalaegerszegen
Zala megye székhelyén
a főtéren álló, emeletes

„Korona szálló és vendéglő”

eladó. Bővebbet:
Löwenstein J. és Ignác
gabonakereskedőkné
Zalaegerszeg

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben
248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben
söreink kitünő minőségét.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

Szent István dupla malátásör
ötözfűszerrel

Gyártja a

Kőbányai Polgári Sertőző R.-T.

Budapest—Kőbánya.

Papirasztalkendők

(szalvetták)

jutányos árban beszerezhetők

Kovács Andor és Társa

papirnagykereskedőnél

Budapest, V., Alkotmány-u. 19. sz.

Az

Esztergom-szászvári
kőszénbánya részvény-társaság
dorogi bányai igazgatóságának
székhelyén Dorogon

(Esztergom-megyében)

levő

bányakaszinója

vezetéséhez ovadékképes
vendéglőst keresünk, aki
a kitünő forgalmu vendéglő
vezetésére alkalmas.
A lehetőleg nős pályázók
bizonyítványokkal ellátott
ajánlatukat a dorogi bányai
igazgatósághoz címezzék,
ahol augusztus 10-ike
után a feltételek személyesen
tudhatók meg.

K
O
R
M
I
N

A CITROMZAMATNAK

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HÜSÍTŐHÖZ

KORMIN A NEVE

KG.-KÉNT 30 KORONA
TEAFIX TEAZAMAT
1 KÁVÉS KANÁL 1 PÓHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ

KG.-KÉNT 35 KORONA
ECZETSAPOTLÓ
15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

KG.-KÉNT 40 KORONA
KORMIN VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.
TELEFON 166-05.

K
O
R
M
I
N

Brassóban
a legjobb
forgalmi helyen
egy jó menetelű

SZÁLLODA

: 40 :

szobával, nagy
étteremmel és
mellékhelyisé-
gekkel berende-
zés nélkül folyó
év október 1-étől
kiadó. Értekez-
hetni a tulajdo-
nosnál

Schul Józsefnél

Kávéházi berendezés

mely áll: kassza, teke-
asztal, márványasztalok,
tükrök, fogasok, dákó-
tartókból jutányos árban
azonnal eladó.

Cim

Lábas Lajosné
Nagybánya.

Maglód község előljáróságától.

1489 - 1918. szám

Hirdetmény.

Maglód község előljá-
rósága közhírré teszi, hogy a kép-
viselő-testület 11-1918. kgy.
számu határozata folytán a köz-
ség tulajdonát képező

korcsma-épületet

és tartozékait az ott gyakorol-
ható italmérési joggal együtt 1918
évi november hó 1-én kezdődő
és 1924 október hó 31-én vég-
ződő 6 egymás után következő
évre 1918 évi szeptember hó 17-én
d. e. 10 órakor Maglód község-
házánál tartandó nyilvános árve-
résen haszonbérbe adja.

Az árverési feltételek a jegy-
zői irodában a hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Maglód, 1918 augusztus 24-én.

Előljáróság.

Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savközbősítő

MATTONI
GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIS
SAVANYUVIZE.

LITTKÉ L.

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg
ó császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót ó cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélk.)

Ásványvizüvegeket

a következő árakon vásárlunk:

1/3 lit. patentzárás v. koronadugós üvegezt K.	— .60
1 " " " " " " " "	— .80
1 1/2 " " " " " " " "	1.—
2 " " " " " " " "	1.20

Az üvegeket kocsiainkon hozatjuk el. Értesítést kér, a

Kristályviz kutvállalat

Budapest, III., Zsigmond-u. 27. - Telefon 43-90.

Magy. kir. államvasutak Budapest Központi Üzletvezetőség.

64498/1918. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Kőbánya felső pályau-
dvar állomásán levő hideg ételek és italok árusítására
berendezhető vendéglői (buffet) épület bérletére 1918. évi
október hó 1-től számítandó öt évi időtartamra leendő
bérbeadásra iránt nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 koronás bélyeggel felbélyegzett és „Ajánlat a
magyar királyi államvasutak Kőbánya felsőpályaudvari ven-
déglői (buffet) épületnek a bérbevételére 64498/1918. III.
sz.-hoz” felirattal ellátott zárt és lepecsételt ajánlatokat
1918. évi szept. hó 11-iki 12 óráig a fenti üzletvezetőség
titkári hivatalához (Kerepesi-ut 3. sz. I. emelet) kell be-
nyújtani akár személyesen, vagy küldönc útján, akár kir.
postán térti vevény ellenében.

Bánatpénz fejében 100 korona azaz száz koronát
készpénzben vagy értékpapirban ugyanezen üzletvezetőség
gyűjtőpénztáránál 1918. szeptember hó 10-én déli 12 óráig
kell letétbe helyezni.

A kitűzött határidőn túl érkező ajánlatok figyelembe
vétni nem fognak.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a vendéglői (buffet)
készlethez a magyar királyi államvasutak semmiféle fel-
szerelést nem szolgáltatnak, a világításról és fűtésről a
bérletnek önmanának kell gondoskodnia a világításra szol-
gáló villamos áramot és a fűtőanyagokat azonban a magyar
királyi államvasutak mérsékelt áron készpénz fizetés mel-
lett szolgáltatják bérletnek.

A magyar kir. államvasutak fentartják maguknak a
jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a fel-
ajánlott bérre szabadon választhasson.

Budapest, 1918. augusztus hó 19-én.

Kun,
üzletvezető.

2986. szám.

kig. 1918.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az Igló város tulajdonát képező

városi színház- és vigadóépülettel össze- kötött, szállodahelyiségei és berendezése

(szálloda, étterem, kávéház, kioszk), valamint a vigadó-
épülettel kapcsolatos Deák Ferenc-sor 86. sz. a. ház (kis
Redoute) összes tartozékával együtt, 1918. évi december
hó 1-től kezdve hat egymásután következő év tartamára,
zárt, írásbeli ajánlati versenyárgyalás útján, bérbeadatik.

A felajánlott évi bérösszegnek 10%-a bánatpénz
fejében, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban
Igló város közpénztáránál lefizetendő és az erről nyert
nyugta az ajánlathoz mellékelendő.

Az ajánlati versenyárgyalás alapját a városi tanács-
irodában betekintésre nyilvántartott bérleti feltételek
képezik.

A bérleti ajánlatok 1918. évi október hó 15-ének
délelőtti 10 órájáig a városi polgármesternél benyújtandók.
Elkészen beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok felett a városi képviselő-
testület szabadon dönt.

Igló város tanácsának, 1918 évi július hó 16-án tar-
tott üléséből.

Dr. Singer Alfréd
polgármester h.

Siklós nagyközség előljáróságától

6 7. sz.
I. 1918.

Hirdetmény.

Siklós nagyközség ezidőszerinti alulírott előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonat képező

„Pelikán“-szálloda és vendéglőt

Siklóson a község háza tanácstermében 1918. évi szeptember 2-án délelőtt 11 órakor (zárt ajánlatok benyújtása mellett) 1919. évi január 1-től 1924. évi december 31-ig

haszonbérbe adja.

Ajánlatok zárt és lepecsételt borítékba helyezve a község előljáróságánál az árverés napjának d. e. 9 órájáig adhatók be, később érkező, nem kellően felszerelt vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők tartoznak ajánlataikat a 705 koronában megállapított bánatpénznek a községi pénztárba történt letételét igazoló elismervénnyel felszerelni.

Közelebbi feltételek a községi jegyző hivatalos helyiségében a délelőtti irodai órák alatt betekinthetők.

Ajánlatok fenti határidőben bontatnak fel, ott az ajánlattevők vagy megbizottaik jelen lehetnek.

Siklós, 1918. augusztus hó 20-án.

Henfner Lajos s. k.
jegyző.

Istokovits Gyula s. k.
bíró.

Esterházy hercegi hitbizomány.

Árlejtési hirdetmény.

A Dombóvár nagyközségben fekvő s az Esterházy hercegi hitbizomány tulajdonát képező

„Korona“ szálloda

s tartozékai 1919 január hó 1-étől 6 évre nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adni. Az árlejtés a dombóvári hercegi gazdasági felügyelőség hivatalos helyiségében folyó év szeptember hó 9-én d. e. 10^{1/2} órakor kezdődik.

Árverezni óhajtók az árlejtés megkezdése előtt 2000 korona bánatpénzt tartoznak a dombóvári hercegi ker. pénztárnál lefizetni.

A „Korona“ szálloda épületében van: a földszinten a nagy kávéház, ill. étterem, sötét, egy külön vendégszoba, a konyha, kamra és pince, 7 vendégszoba, closett, portásfülke. Az emeleten: a nagy táncsterem, nagy casino-helyiség, az abból nyíló nyitott terrass, hat vendégszoba, closett. Az udvaron tágas kocsiszin, két tágas istállóhelyiség és mosókonyha.

Hozzá tartozik a „Korona“ bérletéhez egy 1000 hl. befogadóképességű borospince is.

Dombóvár, 1918 augusztus hó 14-én.

Bölony s. k.
gazd. felügyelő.

IPARSÓ

fagylalt, jegeskávé, hideg készítmények előállításánál a jég szószár, valamint hűtőeszközökhöz. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdéskódásra díjmentesen nyújt A Magyar Királyi Sójóvédék Vezérügynöksége Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Ha a **ladó** vendéglője, szállodája, vagy kávéháza van, **ha venni** óhajt, **hi** **desse** ezt a

VENDEGLŐSÖK

LAPJA-ban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halmagykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapest

Telefon: József 48-94. Sürgőcím: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Parafadugót veszünk!!

Használt, jó, nem törött palackdugót kilónként K 40-től K 70-ig
Uj palackdugót " " 80-tól " 140-ig
Parafahulladékok " " " 8.-
valamint hordódugót és pezsgódugókat legmagasabb árban.

FROMMER TESTVÉREK BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 23.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Köbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége 1,000.000 hl.

Hirdetésrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyal földi jégverem: Telefon 116-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. Telefon: József 56-36 és József 56-38 Palackszállítás Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

